

JOSEF KARDINÁL BERAN A „PŘÍPAD PTÁK“ – STÁLE ŽIVÁ MINULOST

DVĚ KONFERENCE PŘEDSTAVÍ V JEDINÉM TÝDNU POHLEDY HISTORIKŮ NA DVĚ VÝZNAMNÁ TÉMATA SPOJENÁ S BOJEM PROTI TOTALITĚ

Tisková zpráva ze dne 24. 11. 2023, Ústav pro studium totalitních režimů

Na závěr listopadu připravil Ústav pro studium totalitních režimů (ÚSTR) dvě konference zaměřené na přiblížení dvou různých témat a osobností spojených s bojem proti totalitě. Hlavním tématem té první je právo a justice v komunistickém Československu ve spojení s případem Josefa Ptáka a koná se v pondělí 27. listopadu 2023 ve Frýdlantském salónu v Praze na Valdštejnském náměstí, dva dny poté (29. – 30. 11. 2023) následuje konference přibližující komplexní pohled na význam a vliv Josefa Berana na II. vatikánském koncilu. Obě konference se konají ve spolupráci s partnery. Spoluorganizátorem první z nich je Ústavně-právní výbor Senátu Parlamentu ČR, druhá pak vznikla díky spojení s Arcibiskupstvím pražským. Konference jsou přístupné pro veřejnost a zájemce.

STÁLE ŽIVÁ MINULOST

Senát Parlamentu ČR, Frýdlantský salónek, Valdštejnské nám. 17/4 Praha
27. listopadu 2023

Právo a justice v komunistickém Československu, případ Josefa Ptáka nejen v historickém kontextu a politické procesy v kontextu oběti, zapomnění a vzpomínání – těmito okruhy se budou zabývat odborníci z různých institucí v rámci semináře *Stále živá minulost: případ Josef Pták v širším kontextu*. Daný případ byl součástí politického procesu Landstöff a spol., konaného v roce 1958. V jeho závěru soud vynesl tři rozsudky smrti. Vyšetřování probíhalo podle státně bezpečnostních standardů, tedy v rozporu s trestním řádem. Příběh, který vedl k tomuto procesu, se stal již v šedesátých letech minulého století součástí medializované konstrukce, jejímž prostřednictvím KSČ legitimizovala nejen moc v zemi, ale i násilí vůči obyvatelům Československa.

MARTIN TICHÝ, ÚSTAV PRO STUDIUM TOTALITNÍCH REŽIMŮ:

„Případ Josefa Ptáka není mediálně známý, proto může být jakýmsi lakmusovým papírkem, neboť se při jeho promýšlení nelze vyhnout okruhu otázek a možných odpovědí, které naznačují, jakým způsobem se česká společnost vyrovnává s nesnadným a často i přehlíženým dědictvím minulosti.“

Spolu s historiky Ústavu pro studium totalitních režimů Kamilem Nedvědickým, Jaroslavem Rokoským a Martinem Tichým vystoupí na semináři například Aleš Kýr z Kabinetu dokumentace a historie Vězeňské služby ČR, Alena Šimánková z Národního archivu, Zdeněk Kuhn a Tereza Blažková z Právnické fakulty Univerzity Karlovy, v neposlední řadě pak také pamětník Roman Mikula či advokát a právník Lubomír Müller.

JOSEF KARDINÁL BERAN, VŮDČÍ OSOBNOST KATOLICKÉ CÍRKVE V ČESKOSLOVENSKU V DOBĚ II. Vatikánského koncilu

Arcibiskupství pražské, Sál Josefa Berana, Hradčanské náměstí 56/16
29. – 30. 11. 2023

Letos připomínáme 135. výročí narození a současně páté výročí repatriace ostatků arcibiskupa pražského a primase českého Josefa kardinála Berana, který se stal symbolem odporu domácí katolické církve proti úsilí komunistů pošlapat náboženskou svobodu. Za pevnost svých postojů arcibiskup Beran zaplatil mnohaletou internaci. Svět o něm znovu uslyšel až po jeho uvolnění z ní, kdy mu bylo povoleno odletět bez návratu do Říma na II. vatikánský koncil.

Na mezinárodní konferenci vystoupí přední historici z Česka, Polska a Slovenska a nabídnou ucelený pohled na období koncilu a dobu, která pak následovala až do 80. let minulého století. Ústav pro studium totalitních režimů zde bude zastoupen prostřednictvím Milana Bárty, Stanislavy Vodičkové, Evy Vybíralové, Michala Pehra, Libora Svobody, Petra Kopala a Markéty Doležalové.

MARKÉTA DOLEŽALOVÁ, ÚSTAV PRO STUDIUM TOTALITNÍCH REŽIMŮ:

„Konferenční vystoupení se zaměří například na postoj Státního sekretariátu k tajné církvi v Československu a „Ostpolitik“, přiblíží podporu kardinála Berana českému katolickému exilu, včetně jeho publikačních aktivit, představí obraz katolické církve v českém historickém filmu v 60. letech minulého století a neopomine přiblížit vliv výsledků koncilu na ženská řeholní společenství na příkladu kongregace školských sester sv. Františka.“

Polský vhled do problematiky nabídne například historik Rafal Lařka a Miroslaw Szumilo z Ústavu paměti národa (IPN), ze Slovenska přijedou diskutovat profesor Róbert Letz (Univerzita Komenského, Bratislava), Agáta Šustová-Drelová (Historický ústav Bratislava). Záštitu nad konferencí převzal emeritní arcibiskup pražský Dominik kardinál Duka OP, který ji 29. listopadu v 9.30 slavnostně zahájí.

Obě konference jsou přístupné pro veřejnost a zájemce.

www.ustrcr.cz

Sledujte nás dále na sociálních sítích:

 [Facebook](#)

 [Instagram](#)

 [X \(Twitter\)](#)

 [Youtube](#)

ÚSTAV PRO STUDIUM TOTALITNÍCH REŽIMŮ (ÚSTR) je organizační složkou státu, do jehož činnosti lze zasahovat pouze na základě zákona. (Činnost a poslání ÚSTR jsou ukotveny Zákonem o Ústavu pro studium totalitních režimů a o Archivu bezpečnostních složek 181/2007 Sb. ze dne 8. 6. 2007)

Definuje se jako paměťová instituce zkoumající dobu nacistické okupace 1939–45 a dobu komunistické nadvlády 1948–1989. Poskytuje veřejnosti výsledky své činnosti, zejména zveřejňuje informace o době nesvobody, o období komunistické totalitní moci, o činech a osudech jednotlivců, vydává a šíří publikace, pořádá výstavy, semináře, odborné konference a diskuse. Spolupracuje s vědeckými, kulturními, vzdělávacími a dalšími institucemi za účelem výměny informací a zkušeností v odborných otázkách, stejně tak se zahraničními institucemi a osobami, které mají obdobné zaměření.

Podřízenou organizací ÚSTR je **Archiv bezpečnostních složek (ABS)**, který spravuje veškeré písemnosti všech bezpečnostních složek z doby nacismu i komunismu, tedy nejenom Státní bezpečnosti, ale i Veřejné bezpečnosti, civilní a vojenské rozvědky.

Ředitelem Ústavu pro studium totalitních režimů je od 1. 5. 2022 Ladislav Kudrna.

KONTAKT PRO NOVINÁŘE:

Ústav pro studium totalitních režimů: Petra Jungwirthová, tisková mluvčí,
M: 770 172 146, EM: press@ustrcr.cz